

VI. koncert:

Izvorne i zavičajne folklorne skupine

29.05.2016. - KD Vatroslav Lisinski, 11:00 sati

Na današnjem koncertu bilo je čak šesnaest folklornih skupina. Osim što je trajanje samog koncerta bilo malo predugo, bilo je teško kvalitetno i koncentrirano popratiti sve izvedbe. Bilo je dobrih, vrlo dobrih, ali i manje dobrih kao i slabijih izvedbi. Pojedine skupine su se upuštale u koreografiranje iako većini to po senzibilitetu ne bi trebalo biti smisao postojanja. Krenimo redom...

Zavičajna udruga Kordunaša „Korana“

Zavičajna folklorna skupina

Skupina od desetak plesača solidno je odradila nastup. Većinom na sredini pozornice sa ne pretjerano zahtjevnim plesnim elementima. Plesači, a osobito plesačice previše mekano plešu, umjesto da se spuste na puno stopalo. Prilikom pjevanja valjalo bi pričekati da publika prestane pljeskati kako bi pjesma bila razumljivija. Prilikom izlaska sa pozornice nikako ne okretati publici leđa. Pokušajte osmisliti drugačiji izlazak. Orkestar je potpuno prekrila harmonika tako da se ostali instrumenti gotovo nisu ni čuli. Osim što bi se harmonika trebala malo utišati, valjalo bi i prilagoditi/promijeniti u prikladniji zvučni registar. Vidjeli smo čak pet skupina iz sličnog etnokoreografskog područja Bosanske Posavine, koje su sve poslovično vrlo dobre i samo male nijanse čine razliku.

Kulturno umjetničko društvo „Ruža Prigorja“

Izvorna folklorna skupina

Skupina je izvela pjesme i plesove Sesevetskog Prigorja. Prilikom izvedbe pjesme „*Zišel nam je mjesec*“ bila je dosta slaba i u dvoglasju pomalo disonantna. Čudno je da prilikom izvedbe gotovo ni u jednom trenutku ne plešu svi plesači (njih 18). Primjer tome je u izvedbi *Semičke* gdje plešu samo dvije trojke, ustvari cupkaju i to dosta neujednačeno. *Ciganica* je nažalost potpuno neusklađena s tek natruhama nekog koraka, što se prenosi i na *kolo* „Tri su ptice“ te *polki* i *drmeš* za koji pak nisam uspio odgonetnuti koji bi bio osnovni korak... Kada se već dođe na scenu treba i poštovati neke scenske zakonitosti, a ne izvesti točku (makar ona bila i u kategoriji izvornih) kao da ste se skupili netom prije nastupa.

Kulturno umjetničko društvo „Bijelo brdo“

Zavičajna folklorna skupina

Ova zavičajna folklorna skupina izvela je *Valcer*, *Bruđu* i *Plehansko kolo*. Jako dobra svirka dvije šargije i violine. Vrlo dobro, sigurno i ujednačeno na kolu osim jednog plesača koji se stilski na žalost ne uklapa. Nedostaje tek malo više uživljenosti.

Kulturno umjetničko društvo „Žumberčani“

Zavičajna folklorna skupina

Izveli su jedan kratak, ali dovoljan prikaz pjesama i plesova Žumberka pod nazivom „*Lepa moja gora zelena*“. Na sceni sam opet prepoznao više plesača i svirača (!) koji su već nastupali s drugim skupinama. Naslovna pjesma bila je izvedena solidno, međutim na pjesmu „*Jorgovane, jorgovane...*“ već se gubi korak u kolu što se nastavlja i u plesu *Ja sam sirota*. Moram priznati da ne vidim prevelikog smisla u tome da na scenu izađe tridesetak osoba, a pleše ih tek desetak! Nedovoljno istražene pa samim time i prikazane uskočke nošnje pojedinih žitelja Žumberka (prema kazivanju – ozaljskog kraja) nisu bile dobra savršena kulisa za prikazane plesove.

Kulturno umjetničko društvo „Veseli Posavljaci“

Zavičajna folklorna skupina

Za razliku od prve skupine Posavljaka, ova je bila nešto slabija. Izveli su *sitnicu, osmicu i bruđu*. Ovdje su svirači bili unutar kola, kako i dolikuje izvornoj skupini. Uz pratnju šargije, violine i dvojnice plesači su ipak povremeno gubili korak. Tek je treći ples unio malo više živosti. Šteta.

Hrvatsko seljačko pjevačko društvo „Podgorac“, Gračani

Izvorna folklorna skupina

Izvorna folklorna skupina izvela je koreografiju pod nazivom „*Slike iz prigorske svadbe*“. Puno svirača, i djece (kojima na svadbi nije mjesto). Kao što i sama koreografija kaže, prikazane su slike kroz *polku, drobniciću i drmeš* s vidljivo unaprijed zadanim pozicijama na sceni i više puta viđenom oproštajnom pjesmom mladenke. Na žalost ne možemo govoriti o nekoj posebnoj izvornosti. Ples i pjesma korektno su odrađeni na vrlo visokom nivou.

Kulturno umjetničko društvo „Izvorni običaji“

Izvorna folklorna skupina

Valcer, četvorka i sitna osmica bili su osnova za pokušaj koreografskog prikaza. Za takav prikaz potrebno je malo više uvježbanosti nego što je prikazano. Momci su plesački dosta slabiji od djevojaka, pogotovo stilski. Ujedno, nastup je previše ozbiljan. Posljedica plesa na linijama jest da se plesači za vrijeme plesa pitaju što ide slijedeće, a uz to je prilično vidljiva i neusklađenost koraka.

Kulturno umjetničko društvo „Zora“, Adamovec

Zavičajna folklorna skupina

Trebala je to biti praižvedba pjesama i plesova Adamovca i okolice. Kako se zavičajna folklorna skupina nije pojavila, već samo tamburaši – praižvedba drugom zgodom..

Folklorna izvorna skupina „Remete“

Izvorna folklorna skupina

Skupina je izvela pjesme i plesove prigorskog kraja većinom kao što nalažu pravila za izvorne skupine - jednostavno i prilagođeno dobi. Izveli su varijaciju *lašćinske polke*, *drmeša* i ples uz pjesmu „*Sadila sem rogozek*“.

Posavski zavičajni klub „Derventsko kolo“

Zavičajna folklorna skupina

Skupina se predstavila kolima *keler*, *produžena osmica* i *zavrzlama* s pjesmom. Iako je navedena kao praižvedba koreografije, ne bih to tako kategorizirao jer je sve izvedeno u kolu na krugu te su i violinist i svirač šargije bili u centru istog. Velika dobna razlika prilično je utjecala na stilsku neusklađenost izvedbe. Valjalo bi pripaziti na okrete u parovima. U inače solidnoj izvedbi svakako treba pripaziti na intonaciju pjesme i izlazak leđima okrenut publici.

Lička izvorna skupina „Plješivica“

Zavičajna folklorna skupina

„*Kad zapivam nek me majka čuje*“ praižvedba je nastupa ove zavičajne skupine. Jedan odličan lički bećarac i odlično izvedeno kolo uz pjesmu, a sve vrlo dobro prilagođeno izvođačima recept je za dobru atmosferu na pozornici. Stil gotovo arhaičan. Čestitam!

Ženski vokalni ansambl „Zwizde“

Vokalna skupina

Ova ženska pjevačka skupina igrom slučaja „zalutala“ je na današnji koncert i bila pravo osvježenje prijepodneva! Izvele su dvije slavonske pjesme: „*Lipa lada usred vinograda*“ i „*Kad sam bila kod dike na stanu*“. Odličan scenski nastup, gestikulacija i gotovo savršena izvedba.

Zavičajno društvo „Sinac“

Zavičajna folklorna skupina

Još jedna koreografija koja je u stvari više prilagodba pučkog kazališta na scenu. Vrlo malo plesa, ali zato vrlo razigrana i dobra muška odnosno ženska pjesma uz dobru tamburašku pratnju. Složio bih se s kolegom Vargom da bećarac uz *sving* i način hvata „novotarija“ koja više priliči nekim zabavnim emisijama nego izvoru. Iako vrlo vesela i živopisna, cijela se priča mogla izvesti za puno manje od devet i pol minuta.

Zavičajni klub „Odžak“

Zavičajna folklorna skupina

Još jedna praižvedba fragmenata svadbenog običaja. Odmah napominjem da je pozicioniranje na sceni bilo loše, te da se većina događaja, pjesme i govora događalo pri dnu pozornice. Živahan i

dobar ples, ali ga stilski mlađe djevojke ne mogu pratiti. Sve u svemu vrlo dobro osmišljeno, ali ipak malo predugo.

Kulturno umjetničko društvo „Vrhovje župe Dubranec“

Izvorna folklorna skupina

Drago mi je da je sadržaj točke prilagođen skupini pa su vrlo uživljeni u ples. *Semička* vrlo dobro otplesana, kao i *repa* i *drmeš*. Iako je deklarirana kao koreografija „Pjesmom i plesom kroz Lučelnicu“ smatram da se dinamička linija mogla drugačije posložiti kako ne bi bilo preneglih ubrzanja i usporavanja što kod izvornog folkloru u pravilu nije slučaj. Naime, nagla ubrzanja stariji plesači ne mogu kvalitetno pratiti. Pjesma, i muška i ženska, malo nesigurna. Vrlo dobar orkestar... Izvorni?

Hrvatsko kulturno prosvjetno društvo „Bosiljak“, Čučerje

Izvorna folklorna skupina

Na kraju programa još jedna prigorska svadba. Ovoga puta mladenci dolaze iz Čučerja. Šteta što se i ovdje navodi koreograf pa uz dužno poštovanje u startu gledamo koji je dio koreografiran, a koji ne. Moram reći da sam izvedbom bio ugodno iznenađen jer je prikaz bio pun spontanosti, neusiljenog plesa, a scenske slike su se pretapale gotovo savršeno. Još jedno povezivanje pučkog kazališta uz, moram reći, izvrstan dijalektalni razgovor, gdje je u stvari uz vrlo malo plesa i tek natruhe *polke* i *drmeša* vrlo dobro prikazan fragment skidanja mladenkina oglavlja. S pravom su zatvorili koncert odličnom izvedbom.

Goran Ivan Matoš, prof. Etnologije
Selektor HDFKiV